

„Lenkijos karalienė, Lietuvos didžioji kunigaikštienė Barbora Radvilaitė“

2020 m. spalio 14 d. per III A gimn. klasėje vyko lietuvių kalbos ir literatūros pamoka „Lenkijos karalienė, Lietuvos didžioji kunigaikštienė Barbora Radvilaitė“, skirta 500-osioms Barbaros Radvilaitės gimimo metinėms (medžiaga įdėta į Moodle).

Lietuvos didžioji kunigaikštienė ir Lenkijos karalienė Barbora Radvilaitė (apie 1522-1551) – viena garsiausių, labiausiai žinomų istorinių asmenybių. Šiais metais minimas šios moters 500 metų jubiliejus. Didikės gyvenimas apipintas mitais ir legendomis. Žygimanto Augusto ir Barbaros Radvilaitės meilės istorija bei vedybos – ypatingas atvejis XVI a. vidurio istorijoje. Valdovas, nesilaikydamas viduramžių Europos papročių, nugalejęs tėvų, didikų ir visuomenės pasipriešinimą, iš meilės vedė nekarališkos giminės atstovę. Šios charizmatiškos asmenybės neilgą gyvenimą ir mirties aplinkybes tyrinėjo istorikai, likimą aprašė rašytojai ir poetai, drobėse įamžino dailininkai, iki šiol apie ją statomos pjesės, kuriami miuziklai.

Mokiniai išklaušę istorikės R. Ragauskienės interviu „Dešimt mitų apie Barbarą Radvilaitę“, diskutavo apie šios moters sukurtą įvaizdį XVI amžiuje ir šiais laikais.

<https://www.youtube.com/watch?v=HDACNz3e6qc>

https://lt.wikipedia.org/wiki/Barbora_Radvilaitė

Klausydamiesi LRT radijo laidos „Džiazuojanti istorija“ ištraukų (Ved. Birutė Rutkauskaitė ir dr. Jolanta Karpavičienė), mokiniai kūrė savo asmeninį Barbaros Radvilaitės portretą: Kodėl Lietuvoje taip sureikšminame Barbarą Radvilaitę? Ką žinome apie šią asmenybę?

<https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000089700/dziazuojanti-istorija-barboros-radvilaites-portretas>

Apibendrinami įvairias nuomones apie Barbarą Radvilaitę virtualiai keliavome po Valdovų rūmų ekspozicijas – „Kur išbarstyti Barbaros Radvilaitės perlai?“ Mokiniai susipažino su žymiausia ir įtakingiausia laikytina XVI a. kunigaikščių Radvilų karta bei iškiliausiais jos atstovais: Mikalojumi Radvila Juodoju ir Mikalojumi Radvila Ruduoju bei nacionaline legenda virtusia Lietuvos didžiąja kunigaikštienė ir Lenkijos karaliene Barbora Radvilaite, paskutiniojo Gedimainaičio-Jogailaičio Lenkijos ir Lietuvos soste Žygimanto Augusto žmona.

<https://www.valdovurumai.lt/aktualijos/kur-isbarstyti-barboros-radvilaites-perlai>

Ekspozicijoje pabrėžiama, kad per visą XVI a. iš Radvilų giminės kilo itin žymūs Lietuvos valstybininkai: nuo Lietuvos kanclerio ir Vilniaus vaivados Mikalojaus Radvilos, kuris pirmasis jau 1518 m. gavo kunigaikščio titulą, iki Lietuvos didžiojo maršalkos ir Vilniaus vaivados Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio – garsaus valstybininko ir diplomato, labai išsilavinusio meno ir mokslo mecenato, piligrimo ir rašytojo. Be išpūdingų portretinių atvaizdų (tarp kurių yra ir unikali Barbora Radvilaitė vaizduojanti gema) bei svarbų istorinių įvykių Žygimanto Augusto gyvenime įamžinančios drobės, salėje galima pamatyti su XVI a. Radvilomis susijusius reikšmingus dokumentus (tarp kurių yra ir Barbaros Radvilaitės bei Žygimanto Augusto laišku), spaudinius.

<https://www.valdovurumai.lt/lankytojams/parodos/radvilos-kunigaiksciu-istorija-ir-paveldas>

<https://www.valdovurumai.lt/lankytojams/savaites-eksponatas/skulptura-barbora-radvilaite>

Mokiniai susipažinę su mitais ir tikrais istoriniais faktais apie Lietuvos didžiąją kunigaikštienę ir Lenkijos karalienę Barbarą Radvilaitę, pakartoję XVI a. Radvilų giminės istoriją, palyginę Barbaros Radvilaitės asmenybę su kitomis LDK dvaro moterimis, suvokė šios istorinės asmenybės svarbą ir išskirtinumą. Susieję istorinių moterų vaidmenį su šiuolaikinės Lietuvos kontekstu, diskutavo apie moters vietą mūsų visuomenėje. Namuose kūrė samprotavimo pastraipą tema „Ar pakito moters vaidmuo Lietuvos kultūroje?“